

Information i årsredovisningar från och med bokslutsdag 2021-12-31 för mindre företag med anledning av kriget i Ukraina – vägledning från Srf Redovisningsgrupp

Srf Redovisningsgrupp lämnar härmed följande vägledning med anledning av frågor avseende årsredovisningar i mindre företag med bokslutsdag 2021-12-31 och senare kopplat till effekter av kriget i Ukraina.

Inledning

Kriget i Ukraina påverkar företag i olika omfattning varför varje enskilt företag måste göra en bedömning av hur påverkan ska uttryckas i årsredovisningen. Det är konsekvenserna av kriget som påverkar företagen och det gör den på olika sätt. T.ex. har drivmedelspriserna som en följd av kriget stigit kraftigt. Det påverkar självklart ett åkeriföretag och ett taxiföretag i mycket större omfattning än ett konsultföretag.

Vi har nedan sammanställt en vägledning som kan användas som utgångspunkt för vilken information som kan lämnas avseende kriget i Ukraina i årsredovisningar med bokslutsdag från och med 2021-12-31 (i förekommande fall även tillämplig på tidigare bokslutsdatum).

Tänk på att förutsättningarna kan vara specifika för just det företag som du upprättar årsredovisning för. Du ska också utgå från vad som är väsentlig information för just det aktuella företaget. Har företaget t.ex. en bil och det är en förmånsbil där den anställde står för drivmedel själv påverkar inte (i vart fall av denna anledning) höjningen av drivmedelspriset företaget.

Informationens placering i årsredovisningen

Ibland kan det vara svårt att sortera om information hör hemma i förvaltningsberättelsen, i not eller både och. Utgångspunkten är enkel. Har den påverkande händelsen inträffat under räkenskapsåret ska den finnas i förvaltningsberättelsen under rubriken Väsentliga händelser under räkenskapsåret, har den inträffat efter räkenskapsåret ska den finnas i not. Vad gäller årsredovisningar per 2021-12-31 är därmed utgångspunkten att informationen hör hemma i noten om väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut.

Företag med balansdag 2022-02-28 eller senare har dessutom att förhålla sig till kravet att i förvaltningsberättelsen skriva om speciella omständigheter som i särskild grad berör företaget. Här bör mer allmänna skrivningar hamna.

Kravet att i förvaltningsberättelsen under rubriken Allmänt om verksamheten skriva om speciella omständigheter som i särskild grad berör företaget

Företag som upprättar sin årsredovisning per 2021-12-31 kände per balansdagen inte till att kriget skulle leda till effekter för företaget. Det krav som finns att uttrycka sig i förvaltningsberättelsen är därmed inte aktuellt för dem. För företag med räkenskapsår som avslutas 2022-02-28 eller senare kan det däremot vara aktuellt att uttrycka sig i förvaltningsberättelsen.

De flesta företagen kan antas påverkas av kriget. I förvaltningsberättelsen under rubriken Allmänt om verksamheten finns ett krav att skriva om speciella omständigheter som i särskild grad berör

utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat. Vår bedömning är att de flesta företag kan göra en relativt generell skrivning. Detta då det inte finns något krav på att kvantifiera effekten. Följande skrivning kan vara vägledande:

”Kriget i Ukraina har påverkat utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat negativt (i undantagsfall positivt). Det har bland annat medfört (välj det som är relevant, vilket även kan vara sådant som inte räknas upp) minskad investeringsvilja hos kunderna, högre kostnader för bland annat drivmedel, m.m.”

Om en eller flera enskilda åtgärder eller händelser är väsentliga bör de kommenteras under rubriken Väsentliga händelser under räkenskapsåret. Om så sker kan den föreslagna skrivningen ovan avslutas med följande text:

”För mer specifik information hur företaget har påverkats och vilka åtgärder som vidtagits hänvisas till rubriken Väsentliga händelser under året samt noten avseende väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut.”

I de fall företaget inte har påverkats av kriget behöver företaget inte lämna någon information. Det kan däremot uppfattas som ett mervärde att lämna information att företaget inte har påverkats. I sådana fall kan följande skrivning vara vägledande:

”Kriget i Ukraina har inte påverkat utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat.”

Kravet att i förvaltningsberättelsen skriva om väsentliga händelser under året

Vad som ska skrivas i förvaltningsberättelsen påverkas av vilken balansdag som årsredovisningen ska upprättas för och av hur väsentliga effekterna är för företaget. Det finns däremot inget krav på att kvantifiera effekterna av händelserna. Det framgår av resultat- och balansräkningen hur påverkat företaget har blivit. Följande händelser är exempel på sådant som med anledning av kriget i Ukraina kan behöva nämnas i förvaltningsberättelsen (fler händelser kan finnas).

- Företaget har under räkenskapsåret tappat betydande andel av försäljningen
- Företaget har i väsentlig omfattning drabbats av höjda drivmedelspriser
- Företaget har i väsentlig omfattning drabbats av höjda priser på insatsmaterial
- Företaget har tvingats säga upp betydande andel av personalen på grund av minskad nettoomsättning
- Företaget har i väsentlig omfattning drabbats av höjda räntekostnader
- Företaget har inte kunnat få leveranser från sina leverantörer i tillräcklig omfattning
- Företagets kunder har i betydande omfattning fått problem med betalningsförmågan
- Priserna på företagets marknad har påverkats på ett negativt (positivt) sätt i betydande omfattning

För de företag som har berörts av någon av ovanstående, eller annan, väsentlig händelse med anledning av kriget i Ukraina kan följande skrivning vara vägledande:

”Företaget har under räkenskapsåret som en följd av kriget i Ukraina påverkats på följande sätt:

- Se punktlista ovan (alternativt andra åtgärder/händelser)”

Styrelsen har också att bedöma om det råder omständigheter som gör att företaget inte längre förutsätts fortsätta sin verksamhet. För detta ändamål bör styrelsen göra och dokumentera en analys av hur företaget kommer att komma ur kriget i Ukraina ekonomiskt. Är du Auktoriserad

redovisningskonsult i Srf konsulterna har du tillgång till Srf konsulternas simuleringsverktyg "Ekonomiskt stresstest".

Har styrelsen före balansdagen kommit fram till att det är sannolikt att företaget kommer träda i likvidation (konkurs) ska förvaltningsberättelsen kompletteras med den informationen. I ett sådant läge kan följande text vara vägledande:

"Styrelsen bedömer att det, med anledning av effekterna av kriget i Ukraina, kan bli aktuellt att försätta företaget i likvidation (konkurs). Detta kan däremot komma ändras beroende på att utvecklingen av kriget och vilka effekter det kommer att ge är mycket svårbedömt."

Flerårsöversikten

Om K2 tillämpas och nettoomsättningen förändrats med mer än 30 % mellan åren ska företaget kommentera detta i direkt anslutning till flerårsöversikten. Även om K3 tillämpas bör förändringar i nettoomsättningen kommenteras i anslutning till flerårsöversikten. Beror förändringen av nettoomsättningen på kriget i Ukraina kan följande generella skrivning vara vägledande:

"Nettoomsättningen har minskat med X % jämfört med föregående år. Minskningen är en direkt följd av effekter kopplade till kriget i Ukraina."

Kravet att i not skriva om väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Det är svårt att lämna ett generellt förslag om vad som ska skrivas avseende kriget i Ukraina och händelser efter räkenskapsårets slut. Det är helt enkelt olika från företag till företag. De händelser som kan vara aktuella att uttrycka i not är samma som angivits i punktlistan avseende kravet att i förvaltningsberättelsen skriva om väsentliga händelser under räkenskapsåret.

För de företag som har drabbats ska den ekonomiska effekten uppskattas och uttryckas. Följande skrivning kan vara vägledande för dessa företag:

"Kriget i Ukraina har haft en negativ (i undantagsfall positiv) påverkan på företagets verksamhet. Företaget har efter räkenskapsårets utgång drabbats på följande sätt:

- Se punktlista ovan

De åtgärder som vidtagits gör att företaget hittills klarat kriget och inte ser något behov av ytterligare åtgärder."

Hur enskilda företag kommer att påverkas framöver är givetvis i många fall svårt att överblicka. Trots svårigheten att göra bedömningar om påverkan ska skrivningarna om krigets påverkan i noten kompletteras med uppskattningar om de ekonomiska effekterna av händelserna.

Det ska vara uppskattningar som företaget kan bedöma på ett rimligt sätt och som är relevanta i det enskilda fallet. Följande punkter är exempel på vad som kan uttryckas:

- Företaget förväntas få x % lägre omsättning på årsbasis jämfört med budget eller föregående år
- Företaget uppskattar att de tappat x % i omsättning med anledning av kriget i Ukraina under innevarande år fram till avgivande av årsredovisningen
- Företaget bedömer att de har tappat och/eller kommer att tappa x % i rörelseresultat med anledning av kriget i Ukraina
- Företaget uppskattar att kassalikviditeten kommer att minska med x %
- Företaget uppskattar att soliditeten kommer att sjunka till x % med anledning av kriget i Ukraina.

Styrelsen har också att bedöma om det råder omständigheter som gör att företaget inte längre förutsätts fortsätta sin verksamhet. För detta ändamål bör styrelsen göra och dokumentera en analys av hur företaget kommer att komma ur kriget i Ukraina ekonomiskt. Är du Auktoriserad redovisningskonsult i Srf konsulterna har du tillgång till Srf konsulternas simuleringsverktyg "Ekonomiskt stresstest".

Kommer styrelsen efter balansdagen fram till att det är sannolikt att företaget kommer träda i likvidation (konkurs) ska notupplysningen kompletteras med den informationen. I ett sådant läge kan följande text vara vägledande:

"Styrelsen bedömer att det, med anledning av effekterna av kriget i Ukraina, kan bli aktuellt att försätta företaget i likvidation (konkurs). Detta kan däremot komma ändras beroende på att utvecklingen av kriget och vilka effekter det kommer att ge är mycket svårbedömt."

Värdering av enskilda tillgångar

I ett separat dokument lämnar Srf Redovisningsgrupp [vägledning avseende värderingsfrågor för enskilda tillgångar](#) i årsredovisningar med anledning av kriget i Ukraina.